

Rippi>Lasten

Roetus

Ryhsymyret,

Sitte kuin he owat Jumalan Ryhminen
Räskyn, ja muiden Christin opin Pää-
Kappalitten selityret läpitse Käyret,

Eyhkäisten Ryhsymysten ja Wastauksen kanssa,
Toisesta Uskon Kappalesta,
nii myös

Mutuuden Perustuksesta, järjestyrestä,
wälikappaleista.

Toihin myös muutamia muitakin Ryhsymyriä, synnin
tundemisesta ja oikiaasta katumuksesta, sopiwaaisesti sisälle-
temmätän, koetelda, jos he owat Rippikoulusa jo
opinnet sen kuin heidän oppia tulee. Kaikille nyinkertais-
sille hywäri neuwoxi, opetuxeri, ja muistutuxeri,
mitä ennengin jo opetettu olis, yhteen wede-
tyt: jotka Ryhsymyret,
yunnä

Rippilasten oman koetuxen kanssa Kästen
liiton rikkomisesta ja uudistuksesta,
Roussaisten Pappilasta on vuonna 1766
prännttiin andanut

Abraham Achrenius.

Uusi Pöskpano.

Wipurissa, 1817.

Painettu And. Cedermallerin tykknä.

Öfversedde och Approberade att genom Tryck
ket utgifwas. Åbo den 5 Sept. 1764.

Efter befallning

CHRIST. JOHNSON,
S. Ven. Cons. Eccl. Ab. V. Not.

HEIKKAN JESUREN NIMEEN!

I. Toisesta Uskon Kappalesta.

1. Kysymys: Kuka sinun on lunastanut? Vastaus.

Jesus Kristus.

2. Mitä Jesus merkitsee? Vastaus.
Lunastajaa ja Autuaksi tekijää.

3. Mitä Kristus merkitsee? Vastaus.
Woideldua.

4. Miksi hän on woideldu? Vastaus.
Prophetari, Ylimmäiseri Papi, ja Runin-
gari.

5. Missä hänen Prophetallinen Wirkansa seisoo? Vastaus.
1:sisti Siinä, että hän on ilmoittanut meil-
le hänen Isänsä tahdon meidän autuudestamme.
2:xi Siinä, että hän on ennustanut tulevaisis-
ta haman mailman loppuun asti. 3:xi Tehnyt
voimallisia ihmetöitä, enämmin kuin kaikki
Prophetat; sillä hän on se suurin Prophetat.

6. Missä hän on ilmoittanut Jumalan tahdon meidän autuu-
destam? Vastaus.

Jumalan Sanassa, erinomattain uudesta Te-
stamentistä, jossa Ewangelistat ja Apostolit
ovat Jesuren opin kirjoittaneet.

7. Missä hänen ylimmäisen Papiin Wirkans seisoo? Vastaus.

1:sisti Siinä, että hän on uhrannut itsensä
ristin puussa meidän edestämme. 2:xi Että hän
rukoile meidän edestäm hänen Taimallista Is-
änsä, erinomattain niitten edestä, jotka Ju-

malan sanan kautta uskovat hänen päällensä.
Joh. 17: 17, 20.

8. Mistä hänen kuningallinen Wirkans seisoo? Wastaus.

1: sisti Siinä että hänelle on annettu kaikki
voima taivasa ja maasa. Matth. 28: 18.
2: xi Että hän erinomattain hallitsee elävää Jumalan
Seurakundaa.

9. Millä hän niitä hallitsee? Wastaus.

Pyhällä Hengellä: se on 1: sin Pyhän Hengen
nuhtella, Jumalan sanan kautta ylöswa-
listetuissa omista tunnoista. 2: xi Pyhän Hengen
lohdutuksella ja wirwoituksella. 3: xi Pyhän Hengen
johdatuksella kaikkeen totuuteen.

10. Mistä Jesus on? nimitätin hänen persoonans puloesta?
Wastaus.

Totinen Jumala ja totinen Ihminen.

11. Mistä hänellä on hänen Jumaluden luondons? Wastaus.
Isästä ijankaikkisudesta syndynyt.

12. Mistä hänellä on hänen ihmisyden luondons? Wastaus.
Neitsyestä Mariasta syndynyt.

13. Mitä warten hän tuli ihmiseksi? Wastaus.

Meitä lunastamaan ja wapahtamaan. 1 Tim.
1: 15.

14. Tarwitsimme me lunastajata? Wastaus.

Tarwitsimme.

15. Minkä tähden me tarwitsimme Lunastajata? Wastaus.
Että me olimme synnin kautta kadotetut ja
duomitut.

16. Kuka hänen on mailman lunastajari ulosandanut? Wastaus.
Isä Jumala.

17. Minkä tähden hän sen teki? Wastaus.

Omasta sulasta ja suuresta armostans ja
rakkaudestans: Niin on Jumala mailmaa

rakastanut, että hän andoi hänen ainoan Poikaansa, että jokainen kuin usko hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta iankaikkisen elämän saaman. Joh. 3: 16.

18. Mistä Jeesus on meitä lunastanut? Vastaus.

Raikista synneistä ja kuolemasta, perikelen vallan alda vapahsti ja päästi.

19. Eikö meidän siis enä pidä synnissä elämän, että Jeesus on meitä kaikesta synnissä lunastanut? Vastaus.

Ei: pois se, me jotka synnille kuollet olemma, kuingasta meidän vielä pitäis siinä elämän? Rom. 6: 2.

20. Kuinga moninainen syndi on? Vastaus.

Erinomattain kahtalainen, perisyndi ja teko-syndi. Perisyndi on se juurtunut paha himo cc.

21. Mikä perisyndi meissä asuu? Vastaus.

Meidän sydämisiämme, ja kaikkisa jäsenisiämme, sen turmellun luonnon lihallista himoisa ja haluisa: ja vielä sittekin kaiken hengellisen hyvän puuttesta, ja Jumalan kuwan kadottamisesta, niin kuin hengellisessä sokeudessa, turmellussa pahassa tahdossa, ja saastaisessa omassa tunnossa cc.

22. Kuinga monella tavalla teko-synnit tapahtuvat? Vast.

Tekemisellä, ja jättämisellä: nimittäin, että ajatuksilla, puheilla, käydrillä, ja teillä, tehdä sitä kuin paha on, ja jättä sen hengellisen hyvän tekemätä, kuin Jumalan laiti anoo ja vaatii.

23. Mikä synnin palkka on? Vastaus.

Kuolema ja iankaikkinen kadotus.

24. Kumman synnin palkka se on, perisyntin tai teko-synnin? Vastaus.

Molemmitten, sillä me olemma jo luonnos-

tamme wihan lapset. Eph. 2: 3. Joh. 8: 34, 35.

25. Kuinka monellinen kuolema on? Wastaus.

Kolmellinen: ajallinen, hengellinen ja ijankaikkinen.

26. Mikä ajallinen kuolema on? Wastaus.

Sielun erkaneminen ruumista.

27. Mikä hengellinen kuolema on? Wastaus.

Sielun erkaneminen Jumalasta, ja siitä elämästä kuin Jumalasa on.

28. Mikä se ijankaikkinen kuolema on? Wastaus.

Ijankaikkinen kuolema ja kadotus, josta sekä sielu että ruumis hukutetaan helwetissä.

29. Millä JEsus meitä lunasti? Wastaus.

Hänen pyhällä ja kallilla werelläns, ja hänen wiattomalla piinallans ja kuolemallans.

30. Minkä tähden hänen werensä on pyhä ja kallis, ja hänen kuolemansa wiatoin? Wastaus.

I:sisti Sentähden että hän oli ilman synnitä, ja wiatoin Jumalan Karitsa. Ebr. 7: 26,

27. Joh. 1: 29. 2:xi ettei se ollut paljan ihmisen weri, waan JEsuxen Cristuxen Jumalan Pojan weri, joka on toinen Jumala ja toinen ihminen yhdessä personasa. I Joh. 1: 7.

31. Onko JEsuxen weri woimallinen, ja hänen kuolemans ansio täydellinen Sowindo mailman syndein edestä? Wast.

On: sillä se puhdistaa uskowaiset kaikesta synnistä. I Joh. 1: 7. Ebr. 9: 14. saatta armon ja pyhityksen, ja ijankaikkisen elämän. Yhdellä uhrilla on hän ijankaikkisesti täydelliseksi tehnyt ne jotka pyhitetään. Ebr. 10: 14.

32. Mitä warten JEsus meitä lunasti? wastaus.

Että me hänen omans olisimme, ja hänen waldakunnasans hänen allans eläisimme &c.

33. Mingä kaltaiseta ne owat, jotka owat JEsuxen omat? W.

1:sisti Ne eläwät hänen allans hengellisesä elämäsä uskon kautta. 2:xi Ne palwelewat händä pyhydesä ja wanhurskaudesä kaikena elinaikans. Luc. 1: 74, 75. ja wihdoin ijankaikisesti.

34. Mingä kautta he näin peräti JEsuxen omat tulla taitawat? Wastaus.

Pyhän Hengen pyhityksen kautta, josta puhutan kolmannesa uskon kappalesa. Mutta jolla ei ole Christuxen Hengi, ei se ole hänen omansa. Rom. 8: 9.

II. Autuuden Perusturesta.

1. Mikä autuuden Perustus on? Wastaus.

JEsus Christus.

2. Missä hän on autuuden Perustus? wastaus.

Hänen piinasansa ja kuolemasansa. Col. 1: 20, 21, 22.

3. Todista se Raamatusta että JEsus on autuuden perustus? wastaus.

Muuta Perustusta ei taida yrikän panna, waan se kuin pandu on, joka on JEsus Christus. I Cor. 3: 11. Apost. T. k. 4: 12.

4. Kossa hän on autuuden Perusturexi lastettu? wastaus.

Hänen piinasansa ja kuolemasansa ristin päällä.

5. Wieläkö hän nytkin lastetaan? wastaus.

Wielä.

6. Minkä kautta hän vielä autuuden perustukseksi lausketan? vastaus.

Jumalan sanan kautta ihmisten sydämissä, nimittäin niitten sydämissä, jotka elävässä usko-
ssa JEsuksen vastan ottavat, ja saavat woim-
man Jumalan lapsiksi tulla. Joh. 1: 12, 13. Tällä tavalla Apost. pyhä Pawali Jumalan
sanan kautta laskei perustuksen niin kuin taitava
rakendaja. 1 Cor. 3: 10. Eph. 2: 20. Jos-
sa laskemisessa Kristus JEsus tulee heille teh-
dyksi wiisaudexi, ja wanhurstaudexi, ja pyhi-
tyyxi, ja lunastusyxi. 1 Cor. 1: 30.

III. Autuuden järjestyksestä.

1. Mitä on autuuden järjestyks? vastaus.

Parannus ja usko.

2. Millä se Raamatusta vahvistetaan? vastaus.

Sehkät parannus ja uskokat Ewangeliumi,
Marc. 1: 15.

3. Kuinka Parannus ja usko yhdellä sanalla kutsutan? vast.
Kääntymys, ja katumus.

Katumuksesta.

4. Mitkä ovat katumuksen kappalet? vastaus.

Nämät kaxi: 1:st walitus ja waiteroihemi-
nen tehtyyn syndein yllihen: eli parannuksen mur-
he. 2:xi Usko Jumalan armon päälle syndein
andexi saamisesta JEsuksen Christyren ansion
tähdhen.

5. Mitkä kappalet walitus ja waiteroiheminen sisältensä
tähtää? vastaus.

1:sin Synnin tunnustamisen; 2:xi Synnin tun-
nustuksen. 3:xi Marhen Jumalan mielen jäl-
ken parannukseen.

6. Mitkä synnit meidän pitää tunnustettaman? vastaus.

1:sti Ne edesmenneet eli ennen tehdyt synnit meidän elämäkerrassamme, joilla Jumalan käskyt ovat rikotuksi tulleet. 2:xi Ne sisällä asuwaiset synnit, nimittäin: Kuinga paha ja turmeldu sydän meillä vielä luonnostamme on. 3:xi Ne erinomattain hallitsewaiset synnit, jotka siitä pahasta luonnosta ovat totutuiksi tulleet, ja synnin orjuudessa ovat pyhtäneet aina wallita.

7. Onko tässä eroitus synnin tiedon ja synnin tunnustamisen välillä? vastaus.

On: sillä moni kyllä tietää syndinsä; mutta ei kuitengan tunne niitten katkerutta ja synnin duomioo. Niin kuin se on eroitus sen välillä, että tietä sapsen karwaaksi, ja että maistaa sen katkeruutta. Että tietä myrkkyn kuolettawaiseksi, ja että jo tuta kuinga se kuolettaa. Josä tunnustamisessa siis on walitus ja waikeroitseminen, murhe ja pelko; waan ei kuingan paljaasa tiedosa.

8. Mistä synnin tunto tulee? vastaus.

Jumalan laista, ja sen uskosta ja tutkinnoista, joka julistaa synnin ylitseen koston ja duomion.

9. Kenen edessä syndiä pitää tunnustettaman? vastaus.

1:stin Jumalan edessä, 2:xi Opettajan edessä, 3:xi lähimmäisen edessä.

10. Kuinga synnit Jumalan edessä pitää tunnustettaman? vastaus.

Jumalan edessä pitää meidän andaman itsemme kaikkiin syndiin wikapääksi se, ja sentähden pitää tunnustus tapahtuman. 1:stin Murhellisella ja Katuwaisella sydämellä, eli walitulla

Jella ja waikeroitsemisella, niinkuin ystä raskasta luormaa, joka tahtoo wajottaa helwettiin. 2:xi Wilpittämällä sydämellä, ilman synnitteittä ja wähendämistä. 3:xi HERRAN wanhurskan duomion ja koston omistujella; se on että itsensä duomita ja wiallisena pitää, poishyljättyi tulla Jumalan kaswoin edestä, Luc. 15: 21. Ja sentähden 4:xi hartaalla ja ndyrällä rukourella, että HERRA Jumala vielä sulasta armostansa armahdais, ja armon owen aawais. HERRA älä käy duomiolle palwelias tanga oc. Psalm. 143: 2. Älä heitä minua pois kaswois edestä; ja älä minulda ota pois sinun pyhästä Hengees. Psalm. 51: 13.

11. Koska synnit opettajan edestä tunnustettaman pitää? wastaus.

1:sisti Koska syndi opettajalta nuhdellaan niin ei pidä niistä kieldämän ja peittämän; sillä se on jääda walheen siteisiin, ja walheen rakkautteen, walheen turwaan ja tekemiseen. Esai. 28: 15, Jlm. R. 22: 15. Joka on perkeleen työ; sillä hän on walehtelia, ja sen Jsa. Joh. 8: 44. 2:xi Erinomattaisin koska syndi rasittaa, ja omaatundoo katumuren murheesa siihen tunnustukseen waatii.

12. Mitkä synnit lähimmäisen edestä tunnustettaman pitää? wastaus.

1:sin Ne joilla me olemme händä vastaan rikkoneet: joita ei ainoastans pidä tunnustettaman ja anderi pyhittämän: mutta myös lähimmäinen pitää jowitettaman, ja kaikki wäärin saatu talaisin annettaman, Hes. 33: 15. Luc. 19: 8. 2:xi Saa myös tunnustaa muutoina

gin uskolliselle ja armoitetulle ystävälle heikkouden syndejä, eli sydämen raskuutta, ja kiusantehtä, pyytän heidän esirukouksensa. Niin kuin Apost. p. Jakob sanoo: Tunnustakaat toinen toisellenne teidän rikoksenne, ja rukoilkaat toinen toisenne edestä, että te terveeksi tulisitte. Waanhursteaan rukous voi paljon, koska se totinen on. Jac. 5: 16. Mutta ei sitä saa tunnustaa, josta meidän lähimmäisellemme tulis pahennus; ei myös koettelemattomille, jotka ei parannuksen murheesta mitään tiedä: Judas tunnusti koettelemattomille; waan ei löytänyt yhtään lohdutusta; sillä he sanoit: Mitä meidän siihen tulee? Katso itsiäs. Matth. 27: 4. Kuin Euitengin heillekin oltis ollut samasa työsa itse päällensä kyllä katsomista, ellei heidän tundons oltis olleet paadutetut.

23. Mingäkaltainen on se murhe kuin on Jumalan mielen jälkeen? vastaus.

Siinä on 1:stin sydämellinen katumus että syndi on tehty, ja hyvä laimin lyöty. 2:xi Sydämellinen wiha syndiä vastaan. 3:xi Häpeminen synnin ylitse. Hes. 16: 61, 63. 4:xi Synnin ylönnäminen ja hyljääminen. Hes. 8: 30, 31. Oikean katumuksen - kanssa siis seura, sydämen läändymys ja elämäterran parannus. Tehkää parannuksen sowljaita hehdelmitä. Matth. 3: 8.

24. Onko synnin tundo tarpeellinen? vastaus.

On, sillä ei ilman sitä tukaan oikein tarwittu Jesusta parantajans, ei terwet tarwittu.

parandajata, waan fairaat Matth. 3: 12.
Jer. 3: 13.

15. Onko synnin tunnustus tarpeellinen? vastaus.

On: sillä ilman sitä ei anneta Jumalan wanhuruskaille duomioille oikeutta, Ps. 51: 6. Jonga tähden myös HERRa kurittaa monella rasituxella, että syndiä tunnustettaisiin, Ps. 32: 4, 5. Niinkuin Manassen: joka kämäärriksä rauta kahleisa wasta tunnusti, sanoden: Ah HERRa minä olen syndiä tehnyt, tosin minä olen syndiä tehnyt, ja minä tunnustan minun pahat tekoni. Manass. Kuk. v. 9, 11.

16. Onko katumuren murhe tarpeellinen? vastaus.

On: sillä ilman totista murhetta synnin ylitse ei ole oikeaa käändymistä: Joel. 2: 12. Jac. 4: 8, 9. Jongatähden HERRa Jumala suruttomain ylitse walittaa: Ei ole yhtän joka katuu pahuuttansa, ja sanoo mitä minä tein? he juorewat kaikki heidän juoruansa, niin kuin angara hewoinen sodasa. Jer. 8: 6. Ne uhrit jotka Jumalalle kelpaawat, ovat murheellinen hengi: ahdistettua ja särjettyä sydändä et Sinä Jumala hyljää. Ps. 51: 19. Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murendaman, ja suitsewaista kyntilän sydändä ei hänen pidä sammuttaman; siihenasti kuin hän saattaa duomion woitoxi, Matth. 12: 20, Se on siihenasti, että usko syttyy ja armo tulee sydämehen. Sillä HERRa on juuri läsnä niitä, joilla on murheellinen sydän: ja auttaa niitä, joilla on surkia mieli Ps. 34: 19.

— o —

Uskosta.

17. Kuinga monda Pappaleta usko itsesäns käsittää? vastaus.
Kolme: Tieto, Suostumus ja luja turwa ja uskallus.

18. Mingä kaltainen tieto uskosa olla pitää? vastaus.
Ylöswalistettu tieto, herättyren armosa, totuutta tundemaan. Heräjä sinä joka makaat, ja nouse kuolleista, niin Chrissus sinua walaisee. Eph. 5: 14. Jumala tahtoo kaikkia ihmisiä autuuxi, ja että he totuuden tundoon tulisi. I Tim. 2: 4.

19. Mingä kaltainen Suostumus uskosa olla pitää? vast.
Yri sydämellinen suostumus Jumalan sanan totuteen kaikisa, ja ei ainoastans siihen kuin se surutoin mailma paljaasa historiaallisessa tiedosa usko: joka ei kuitengan usko parannuxen harjoitusta, ja sen tarpeellisuutta ja hedelmiä.

20. Mihin sitten sen heräwäisen sielun pitää suostuman? vastaus.
1: sisti Jumalan sanan totuteen, että se on totisesti Jumalan sana, I Thess. 2: 13. 2: xi armon järjestyreen, parannuxeen ja uskoon; niin ettei hän muulla tavalla tahdokkan autuuxi tulla. 3: xi Jumalan tahdon tekemiseen Matth. 7: 21, 24, 25.

21. Mingä kaltainen Turwa ja uskallus täsi olla pitää? vastaus.
Sydämellinen ja luja uskallus, joka ei ihmisten pelwosta, eikä kiusaurista ja mailman wainomisesta takaisin langede: muutoin se on hetken usko: heikexi he uskowat, ja kiusauxen ajalla pois langedat. Luc. 8: 13. Se hyvä maa, saattaa hedelmän kärsimisessä. Luc. 8: 15.

22. Kuinka tämä uskon tieto, suostuminen, ja uskallus itsensä Jumalan armoon turvamisesta osoittaa ja näyttää? vastaus.

Ei paisuneesta tiedosta, vaan oman siveuden tunnemisesta, ei vilpistelemäisestä suostumisesta; vaan totuudesta kiinriippumisesta ja halaamisesta, ei rhykästä uskalluksesta; vaan HERRAA pelkäämisestä armohon turvamisesta ja armon etsimisestä ja vastaanottamisesta: Jumala ole minulle armollinen, sinun hyvydes tähden ja pyhi pois minun syndini sinun suuren laupiudes tähden ps. Ps. 51: 3. Niille jotka hänen otit vastaan, andoi hän voiman Jumalan lapsiksi tulla, jotka uskovat hänen Nimensä päälle Joh. 1: 12, 13.

23. Kuka tainfaltaisen elämän uskon vaikuttaa? vastaus. Pyhä Hengi Jumalan sanan voimalla ja armollisilla liikutuksilla.

IV. Antuuden Välikappaleista.

Erinomattain ensin Jumalan Sanasta.

1. Mitkä ovat antuuden välikappaleet? vastaus. Jumalan Sana, Raste, ja HERRAN Ehpollinen.

2. Kuinka Jumalan sana jaetaan? vastaus. lakiin, ja Ewangeliumiin.

3. Mitä laki meitä opettaa? vastaus. 1:sti Mitä meidän pitää tekemän ja jättämän. 2:sti Tunnemaan meidän syndimme. 3:sti Kurittaa ja ajaa meitä pakenemaan lain täyttäjän Christuksen tykö: nimittäin laki näyt-

lää hädän ja tuffan paetta: ja Ewangeliumin walo tulee sitten siihen awuri, ja osottaa hätäyri-
neille Sielulle wapahtajan Jesuxen Christuxen.

4. Mitä siis Ewangeliumi meille opettaa? wastaus.

Jumalan armosta Christuxesa Jesuxesa; Se on, autuuden Perustuksesta, järjestyksestä ja wälitappaleista, ja koko tien ja waelluxen autuutehen, Jumalan sanan ojennusnuoralla Tit. 2: 11, 12, 13, 14.

5. Onko Jumalan Sana voimallinen autuuden wälitappale? wastaus.

On: Sillä Jumalan Sana on eläwä ja voimallinen, ja teräwämbi kuin joka kappiteeräinen mieltä cc. Ebr. 4: 12. Laki osottaa woimans musertamaan kowia sydämitä: eikö minun Sanani ole niin kuin tuli, sano HERRA, ja niin kuin wasara joka wuoren murenda, Jer. 23: 29. Ja Ewangeliumi on Jumalan woima itsekullengin uskowaiselle autuudeksi. Rom. 1: 16.

Kasteesta.

1. Mitä Kasteesta on waarinottaminen? wastaus.

Kaksi kappaletta, nimittäin näkhwäinen ja näkhwätöin.

2. Mitä on näkhwäinen Kasteesta? wastaus.

Wesi.

3. Mitä on se näkhwätöin? wastaus.

Jumalan Sana, ja Pyhä Hengi Sanan kanssa yhdistetty.

4. Wähwistä se Raamatun Sanoilla? wastaus.

Ellei joku synny wedestä ja hengestä, ei hän taida Jumalan waldakundaan sisälle tulla. Joh. 3: 5.

5. Mitä hyödytystä Rasteesta on? vastaus.

Raste saattaa syndein andeksi saamisen, vapauttaa tuolemaasta &c.

6. Taitaako ihminen armon jälleens saada, koska hän on Rasteens liitosta poislangennut? vastaus.

Taitaa, waan ei omalla woimalla; ellei HERRA Jumala händä armahda ja wastuudesti ylös herätä syndinsä ja langemisesa tundoon, ja liikutukseen; niin että niinkuin yxi kuollut ei taida itsensä elämäxi tehdä, niin myös yxi hengellisesti kuollut siitä elämästä kuin Jumalasta on; ellei hän HERRAN armon kautta tule ylös herätetyxi.

7. Millä tavalla siis syntyneen taita Rasteens liittoon jälleens tulla? vastaus.

Totisen ja sydämellisen Eäändymiseu ja parannuksen kautta, johon tulee autuus ja järjestyks.

8. Waatiiko Raste parannusta? vastaus.

Waatii: Sillä kaikki jotka kastetaan, pitää parannuksen tekemän. Tehkääät parannus, ja andakan jokainen hänensä kasta &c. Apost. T. 2: 38. Jongatähden Raste kutsutaan parannuksen Rasteeksi, Ap. T. 19: 4. jota parannusta myös Raste merkitse, ja pitäis jo vapautuman hamasta lapsnuudesta ja nuoruudesta, että jokainen olis pysyväinen Rasteensa liitosa: mutta kuin parannus laimin löydyään ja unhotetaan, niin siitä tulee langeemus, josa langeemisessa vanha Utami, se on syndi ja sen walda ja turmellus sydämesä ja kaikisa jäsenisä joka päivä suruttomain tykönä ylösnousee, ja se uusi ihminen, kuin on parannuksen armo, usko, syndein andeksi andamus, pyhityksen wois-

ma, rakkaus, toivo, kärsivällisyys, ja uusi kuullisuus, sitä vastaan joka päivä upotetaan; vastoin Rasteen liittoon ja uudistusta; sen hallitsemaisen synnin kansa ei siis ole muuta kuin duomio ja kadotus: eikä taida kukaan sitä wälttää, ellei hän vastuudesti kääntymisen armoa käänsä, ja oppene pitämään kaikki mitä JESUS on Opetuslapsillensa käskentä, Matth. 28: 19, 20. Sentähden Jumala ilmoittaa kaikille ihmisille joka paikassa, että he parannuksen tekivät Apost. T. 17: 30, 51. Tehkää parannus ja palaitkaat, että teidän syndinne poispyhiitäisiin. Ap. T. 3: 19.

HERAN Ehtoollisesta.

1. Mitä HERAN Ehtoollisesta on waarinottaminen?
Wastaus.

Näkyväinen ja näkymätön; niin kuin muissakin Sakramenteissa.

2. Mitä se näkyväinen on? Wastaus.
Leipä ja Wiina.

3. Mitä se näkymätön on? Wastaus.
Christuksen Ruumis ja Weri.

4. Mistäs sen tiedät että se on Christuksen Ruumis ja Weri? Wastaus.

JESuksen omista sanoista, Tämä on minun Ruumini: tämä on minun Wereni. Marc. 14: 22, 24.

5. Kuka HERAN Ehtoollisen on asettanut? Wastaus.
JESUS Christus.

6. Koska hän sen on asettanut? Wastaus.

Sinä ydnä jona hän petettiin: silloin hän

saatti ja jätti tämän Ehtoollisen uuden Testamentin Sakramentiksi.

7. Mitä me siitä opinme? Vastaus.

Että JEsus on omiansa rakastanut hamaan loppuun asti Joh. 13: 1. Niin pitää myös meidän händä jälleensä rakastaman, joka meitä ensin rakasti. 1 Joh. 4: 19.

8. Kulle hän sen annoi? Vastaus.

Opetuslapsillens.

9. Mitä me siitä opinme? Vastaus.

Että ne kuin HErran Ehtoolliselle oikein käymän pitää, ne pitää myös oleman JEsuren opetuslapset.

10. Mitä heidän pitää JEsuren oppia seuraaman? Vast.

1: sin Wapahajan JEsuren oppia. 2: xi hänen ndyrää siwiää ja pyhää elämäkertansa; 3: xi hänen kärsimisensä asteleita, ja menemän hänen tykönsä ulos leiristä kändain hänen pilkkans, Ebr. 13: 13.

11. Mitä warten meidän HErran Ehtoolliselle, meidän itse suhteenme, käymän pitää? Vastaus.

Että me saisimme siitä hyödytyksen meidän Sieluillemme, JEsuren pyhän ruumiin ja Kaltiin weren nautitsemisen kautta.

12. Mitä hyödytys siis on HErran Ehtoollisen nautitsemisesta? Vastaus.

1: sisti Syndein anderi saaminen, ja uskon wahwistus syndein anderi saamisesta; niinkuin JEsuren ruumis on sowingori ulosannettu, Col. 1: 21, 22. Ja hänen werens monen tähden wuodatettu syndein anderi andamisexi Matth. 26: 28. 2: xi Yhdistys wapahajan

Jesuxen kanssa, että hänesä saada iankaikkista elämää. Joh. 6: 54, 56.

13. Mikä hyödytys vielä näitten sinusa, on HERRAN ehtoollisen oikein nauttisemisesta? Vastaus.

Armo ja voima elämäkerran parannukseen ja pyhityseen, Jumalisuuden voiman vahvistus, voiman vahvistus ylitse voittamaan tiusauria ja hengellisten vihollisten päälle karkaamisia: jongatähden hengellisessä uskon kilvoituksessa usein HERRAN Ehtoollisella täytämän pitää; erinomattain kuin sielu rupee itsensä tundemaan hengessä heikoksi ja radolliseksi! että hän jälleensä sais tämän autuuden wälkappaleen kanssa uuden voiman Ef. 40: 29, 31. Sillä niissä kaikissa me ylitse voitamme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut Rom. 8: 37. Kiitetty olkoon Jumala, joka aina antaa meille woiton Christuksessa.

2 Cor. 2: 14. Phil. 4: 13.

14. Onko kaikille kuin HERRAN Ehtoollisella täytävät se hyödytys? Vastaus.

Ei suingan mahdottomille, waan ainoastans mahdollisille HERRAN Ehtoollisen wieraille.

15. Kuka ne mahdottomat ovat? Vastaus.

Jotka ei omaa mahdottomuuttansa tunne; eikä koskaan tee parannusta, eikä käännä sydämeistans Jesuxen wesen ansion osallisuuteen elämässä uskossa, waan aina omassa mahdottomuudessaan pysyvät.

16. Kuinga sitten heille HERRAN Ehtoollisessa täyt? Vast.

He syövät ja juovat itsellensä duomiori, eli duomion itsellensä, ettei he HERRAN ruumista

eroita, ja tulewat wikapääxi HERRan ruumiiseen ja wereen. I Cor. II: 27, 29.

17. Kuka ne mahdolliset eli kelmolliset ovat? Wastaus.

Ne kuin 1:sisti hengellisesä waiwaisuudesa oman mahdolltomuudensa ja kelmottomuudensa tundewat, ja sen ylitse murhettiwat. 2:xi Jumalan armoon Christusesa Jesusesa, eläwäsä uston halusa turwaawat, ja hänen armonsa ja laupiuudensa päälle ainoastans luottawat ja uskaldawat. 3:xi Jumalan Sanan jälkeen HERRan teillä waeldawat, ja syndiä vastaan hengellisesä sodasa ovat, ja nyt tarwitsewat armon wirwotusta, wäkee ja woimaa syndiä ylitsewoittamaan, jonga he myöds Jesusesa löytäwät, ja nautitsewat. Sillä jotka Jesusen omat ovat, ne ovat ristinnaulinneet lihansa, himoin ja haluin kanssa, Gal. 5: 24.

18. Mitä siis niitten tule tehdä, kuin oikein HERRan Ehtoolliselle käymän pitää? wastaus.

Koetteleman itsensä. Koetelkon ihminen itsänsä, ja niin syölään tästä leiwästä, ja juokoon tästä kalkista. I Cor. II: 28. Koetelkaat teitänne jos te oletta uskosa, kokekaat teitänne 2c. I Cor. 13: 5.

19. Mistä pitää ihmisen itsens koetteleman? wastaus.

Jos hän on tullut syndinsä ja hengellisen sairaudensa tundoon, ja tarwitsee Jesusta parandajarensa Matth. 9: 12. 2:xi Jos hän isoo ja janoo wanhurskautta ja syndein andeeri saamista Jesusen weren ansiosa, eläwäsä uskosa. 3:xi jos hänellä on wahwa aikomus elämäkerran parannukseen, ilman wilpita ja petosta, synnin hyljäämisesä ja ylönd andamisesä, ja

Jumalan tahtoon tekemisessä. 4:xi Jos hän niin kuin oikia JEsuren opetuslapsi, on uskollinen hengellisessä sodassa syndiä vastaan, ja tahtoo aina kilvoitella hyvän uskon kilvoituksen loppuun asti, ja siihen nyt etsii armoo, vahvistusta ja voimaa JEsuren ruumiin ja veren nautittamisessa. Eli myös koska se hengellinen sairas; ja armoa halawainen sielu näissä tunde wiheliäisyydensä ja köyhyydensä, että hänelle kuitengin on hänen murheensa ja waikeroittamisensa sitä haikiambi ja sydämellisempi, toiwosa ja odottamisessa JEsuren awun perään.

20. Mitä warten HERUAN Ehtoolliselle JEsuren suhteen kytämän pitää? eli mingätähden se pitää tehtämän?
 wastaus.

JEsuren muistori: Se tehkää te minun muistokseni.

21. Millä tawalla se JEsuren muistori tapahtuman pitää?
 wastaus?

1:sin Sydämen nöyryydessä ja hengellisessä waimaisuudessa, että me muistamme tarwittewan JEsusta. 2:xi Eläwässä uskossa. 3:xi JEsuren rakkaudessa, joka meitä on ensisti rakastanut. 4:xi Uudessa kuuliaisuudessa tekemään hänen pyhän tahtonsa. 5:xi JEsuren karsimisen askeleitten noudattamisessa. Ebr. 12: 2. 1 Pet. 2: 21. 6:xi JEsuren kuoleman julistuksessa siihen asti kuin hän tulee: 1 Cor. 11: 26. se on JEsuren tunnustus ihmisten edessä. Matth. 10: 32. Niin kuin ne ensimmäiset Christit nyt JEsusta kuolemaan asti tunnustit. 7:xi Jumalan nimen kiitoksessa ja ylistyksessä. Apost. 1. 2: 26, 27.

22. Mikä niitten welvollisuus sitten on, jotka oikein Herran Ehtoollisella käyneet ovat? Vastaus.

Seurata Jumalan sanan terveellistä oppia: ja kaiken Jumalattoman menon hyljäämän ja mailmalliset himot, ja täsä maailmasa siwiästi ja hurstasti ja jumalisesti elämän; ja odottaman autuallista toivoa, ja suuren Jumalan, ja Lunastajan Jesuksen Christuksen ilmestystä. Tit. 2: 11, 12, 13.

23. Mikä siwu wälikappaleet heidän kaikkiin näihin hengellisiin asioihin, oikein käyttämän pirää? Vastaus.

Näihin tarmitaan 1: sin ahkera ja nöyrä ja alinomainen rukous Luc. 11: 8, 9, 10. Joka sen laimin lyö, ei sitä autuuden Perustus, ei myös autuuden järjestyks, ja wälikappaleet mitään auta, sillä ei hän näistä saa mitään, Jac. 4: 2, 3. 2: xi Hengellinen walwominen sydämensä ylitse, ettei hän sitä löyhtyä armoa jällens suruttomuudella kadota. 3: xi hyvä uskon kilwoitus loppuun asti, ja rippuminen aina Christusesa Jesusesa eläwäsä uskosa, ja Pyhän Hengen hallitusesa.

P ä ä t ö s.

Rasteen liiton rikkomisesta ja uudistuksesta, Rippi lasten ja myös muuidengin omari koettelemiseksi.

1. Kuinga Rasteen liitto rikoturi tulee? Vastaus.

Rasteen liitto tulee sen pahempi rikoturi ei ainoastans julki synneillä ja ylitse käynnisillä: mutta myös senkaltaisilla salaisilla synneillä, joita ei mailman lapset synniri luekkan, ja erinomattain sydämen pois luopumisella eläwästä

Jumalasta ja hänen pelwostans, joka ynnä kaikkein muiden syndein ja pahuuden kanssa, näinä viimeisinä vaarallisina aikona on se yhteinen kasteen liiton rikkominen kaikkein suruttomain tyköinä; jotka ei Herran pelwosta ja jumalisuudesta mitään tiedä, waan ainoastans pilkkaawat sitä, niinkuin he ei tarwitsiikkaan kasteens liitosa kiinni rippua, waan oman syndisen mielensä, ja mailman mielen jälkeen aina elää, niinkuin he olisit wapaat wanhurstaudesta synnin orjuuteen, Rom. 6: 20, 21. Niistä julki synneistä, jotka Esiwallangin rangaitturen alla owat, en me nyt tahdo pitkäldä puhua, sillä se on kaikille tietävä, ettei sentkaltaiset pidä Jumalan waldatundaa perimän, Gal. 5: 19, 20, 21. joisa siis myös kasteen liiton rikkominen peräten tapahtuu julki jumalattomuuteen ja synnin orjuuteen.

Mutta me tahdomme nyt erinomattaisiin puhua siitä kasteen liiton rikkomisesta, kuin niinkuin wähitellen jo lapsuudesta tapahtua taitaa syndisen elämäkerran harjoitukse, ja sydämen poisluopumisesta elävästä Jumalasta: mitä nyt siis 1: sin kasteen liiton rikkomiseen, syndisen elämäkerran harjoituksella, tulee, niin tapahtuu se kaikkinaisilla niinkuin wielä salaisilla synneillä, jotka jo lapsuudesta taitawat tulla harjoitetuksi ja wallan päälle, siinä syndisessä ja turmellussa luonnossa: joista on riita, eripuraisuus, wiha, oman koston pyhndö, kirous ja sadatus, ylpeys ja oman kunnian, ja mailman ylistyksen ja kehuminen etsiminen ja kerskaminen omasta pahudestaansa, Petos, walhe, wiekkous, kateus, wäärintekeminen, ja warkaus, waikka myös omilda

wanhemmildansa: saastaisuus ja haureellisten himoin rakkkaus silmissä ja kormissa, ja häwytömissä puheissa, kätöörissä ja töissä, kowakormaisuus ja tottelemattomuus hywiä neuwoja vastaan, ja oman lihällisen mielen walda ja seuraminen. Näissä kaikissa jo Easteen liiton rikkominen ja poislangeminen armosta wähitellen tapahtuu, koska ihmiset jo lapsuudesta tottuwat elämään lihan jälkeen, ilman lihan töiden kuolettamisista, ja koska he näin pahudesansa wanhenevät, niin ei he parannuksen päälle, kuin Easteen liitto waatii, ollengan enää ajattelle. Apost. p. Pawali sanoo: Niin en me nyt ole, rakkaat weljet, welkapääät lihalle, lihan jälkeen elämään. Sillä jos te lihan jälkeen elätte niin teidän pitää kuoleman: Mutta jos te lihan työt hengen kautta kuoletatte, niin te saatte elää. Rom. 8: 12, 13. Kuitengin se surutoin mailma ei ollengan nuorudens syndein päälle ajattelle, vaikka he jo kyllä warhain owat suruttomassa ylöskaswamisessa, ruwenneet Easteensa liittoa rikkomään, ja siinä pahudessa sitten aina harjaanduneet, niin että he owat pahuteen muuttumattomasti tottuneet, josta siis seisoo: Taitaako musta kansa muuttaa nahkansa eli pardi pilkkunsa, niin te myöds taidatte tehdä jotain hywää, että te pahaan tottuneet oletta. Jer. 13: 23.

Mitä nyt 2:vi Easteen liiton rikkomiseen, sydämen poisluopumisella elämästä Jumalasta, tulee: niin tapahtuu se ynnä synnin harjoituksen kanssa, ettei siinä enää ole HERRan pelko heidän silmäns edessä; Rom. 3: 18. Tämä HERRan pelko katoa myöds niinkuin wähitellen: HERRa Jus

mala on ihmisen luonnosakin pannut niinkuin
 jongun vaihe-aidan, vähimmärikin julki syndein
 wälillä, nimittäin luonnollisen häwyn ja häpe-
 misen syndiä vastaan, josa myös wielä on jon-
 gun kertainen HErran pelko, ettei tehdä sitä
 kuin paha ja saastainen on: ja jos ei tämä luon-
 nollinen häpeminen kauwas ulotuis, koska syn-
 dinen sen pahalla harjoitukseensa rikko: niin on
 wielä kuitengin Esiwallan rangaisturen pelko julki
 synneistä; waikka ei harjaandunut syndinen HErr-
 ran pelkos' elää pyhdä: mutta kuin yri synnin
 orja kaiten tämän rikko, nimittäin sen luonnol-
 lisen häwyn vaihe-aidan, ja Esiwallan rangais-
 tusta vastaan etsii pimeyttä, ja HErran pelkoa ei
 enää ollengaan muista, niin hän tulee peräten irs-
 taiseri ja jumalattomari, ja peräten niinkuin hyl-
 jää pois Jumalan, ja walitsee itsellensä synnin
 himot, ja wäärän turwan ja uskalluren, että hän
 paljaasa ulkonaisesa ripin muodosa sais kaitki syn-
 dinjä jälleen anderi, ja niin tekee syndiä synnin
 päälle. Tämä Jumalasta pois luopuminen, ja
 hänen pelmostansa, hänen rakkaudestansa, hänen
 turwamisestansa, ja hänen kuuliaisuudestansa,
 koska ihminen elää paitsi Jumalisuuden woimaa
 ja HErran käskyn pitämistä, paitsi parannusta,
 ja Jesuren uskoa, ja syndein anderi saamista,
 ja Jesuren weren puhdistusta, ja Pyhän Hengen
 hallitusta sydämesäns ja kaitisa ruumin jäsenisä,
 ilman ymmärryksen ylöswalitusta totuuden tun-
 doon, ja ilman pyhitettyä tahtoa, ja puhdistettua
 omaa tuudoa minä sanon: tämä Jumalasta pois-
 luopuminen, se on nyt yri täydellinen kasteen lii-
 ton rikkominen, ja yri suuri ja kahden kertainen

syndi, sillä tässä tulee huwitus, wäärä turwa ja luottamus sen elävän Jumalan turwami-
 seen: josta siis seisoo: Tawaat hämmästyköön sitä peljästyköön ja wapistkoon, sanoo Herra, sillä minun kansan, tekee kahtalaisen synnin: Minun, joka olen elävän weden lähde, he hyljäävät, ja Tawawat itsellensä Tawoja, kelmottomia Tawoja joi-
 sa ei wesi pysy Jer. 2: 12, 13. Tämän pois luopumisen tähden Jumalasta, tulee myös herät-
 tyksen murheesakin kowempi kosto ja kuritus: sillä sinun pahuudes tähden sinua nuhdellaan, sinun tottelemattomuudes tähden sinua kuritetaan: niin tiedä ja näe, kuinga wihelijäinen ja surkia se on, että hyljää sinun Herras Jumalas, ja et pelkää minua, sanoo Herra Herra Zebaoth. Jer. 2: 19. Niinkuin kaikki muutkin rangais-
 turet pahuuden, tottelemattomuuden, ja Jumalan hyljämisen tähden ihmisten päälle tulewat.

2. Dugo siinä eroitus mikä mitasa Kasteen liitto on rikoturi tullut? Wastaus.

Se on tosi, ettei kaikki ole Kasteensa liittoon rikkoneet yhdessä mitasa, ja juuri julkisissa synneissä, että vielä luonnollisesti kunnialliskiäkin löy-
 tään: mutta siinä on synnin tundemiseen ja ka-
 tumuksen murheeseen kyllä rikosta Kasteen liittoa vastaan, kuin se murhellinen sielu löy-
 tään, että hän on synnin pahuutta rakastanut ja seurannut, tottelematoin Jumalan käskyjä vastaan ollut, jumalisuuden woiman laimin löy-
 nnyt, eli myös wi-
 hannut, oman mielen jälkeen wael-
 danut, Jumalan unhottanut ja hänen armonsa vastaan ollut, sydämellensä poisluopunut Herrasta, luottanut ihmisiin, ja sillä kirouksen päällensä wetänyt, Jer.

17: 5. hyljännyt sen elävän lähteen, se on sen elävän Jumalan, ja itsellensä kelvottomia kaimoja kaimanut Jer. 3: 13. Tämä langeminen armosta, ja Easteen liiton rikkominen, on laamiambi kuin moni luulee, ja tarwittewat kaikki Easteen liiton uudistusta ja sydämellistä kääntymistä Jumalan ja wapahujan Jesuren tykö; waiikka hän vielä olis luonnollisen kunniallisen nimengin alla elänyt ja kuitengin Jumalan armosta poislangennut, koska hän on wihassa, wainossa, eripuraisuudessa, walheessa petoressa, ja wäärhydessä, kiroilemisessa, mailman himoissa, ja hekkumassa, ja muissa edellä woittain ensimmäisessä kysymyksessä nimitetyissä synneissä, perkelen töitä tehnyt ja hänen menoihins itsens sekoittanut, uskottomuudessa Jumalan sanaa vastaan, ja siinä yhteisessä suruttomuudessa, mailmata ylitseen Jumalata ja hänen käskynjansä rakkastanut; 2 Tim. 3: 4. Eikö siis jokaisen pitäis langemurestansa ylösnouseman ja Easteensa liittoa jäl lens hartaa armon etsimisessä uudistaman. Sillä kusa on joku, jos hän langee, joka ei jäl lens mielellänsä nouse cc. Jer. 8: 4. Muista siis kustas poislangeisit, ja tee parannus cc. Jlm. k. 2: 5.

3. Mingätähden Easteen liiton uudistus on tarpeellinen?
Wastaus.

Sentähden että Easte on hywän omantunnon liitto Jumalan tykönä; 1 Pet. 3: 21. joka siis Easteensa liiton rikko, ja armosta pois langee, ei sillä ole enää tätä hywän omantunnon liittoa: se on, ei ne ole enää armosa Jumalan tykönä, eikä ne saa syndiäns anderi, ellei Easteen liitto

tule niin uudistetui, että he armon kautta jäl-
lens ylösnousewat uuden syndymisen tilaan, ja
tulewat jälleens wastuudesta ylösoitetui Jumalan
armon lapsi: sillä Kasteen liitto on se sama ar-
mon liitto, johon heidän jälleens palajaman pitää:
Tehkääät parannus ja palaitkaat, että teidän syn-
dinne poispyhitäisiin. Ap. T. 3: 19. Jer. 3: 22.

4. Koska kasteen liiton uudistus tapahtuman pitää? Wastaus.

Sen pitäis jo tapahtuman kosta ihminen wä-
hängin tulee ymmärryheensä, ja taitawari Ju-
malan pyhästä tahdosta Ihmisen autuudesta;
niin että hän tietää eroittaa hyvän ja pahan: tie-
tää mikä syndi on, ja mikä jumalinen elämäker-
ta olis: sitte kuin minä taitawari tulin, niin
minä löin landeitani, Jer. 31: 19. Herran ar-
mo taitaa myös iastengin tykönä vaikuttaa; lap-
set huusit Hosianna templisä, ja Jesus wastais
heidän edestänsä sanoden: lasten ja imewäisten
suusta olet sinä kiitoksen walmistanut. Matth.
21: 15, 16. Lapset mahtawat siis olla muille-
kin ylöskohoiturexi kosta Herran armon waiku-
tus itsens niisä näyttää; sillä kosta he saawat
lapsensa nähdä, minun kätälani heidän seasan-
sa, niin he pyhittäwät minun nimeni &c. mutta
tästä on nyt suuri eroitus: muutamat tulewat
jo taitawari heidän lapsuudesansakin; totuutta
ymmärtämään, niinkuin sen päälle owat esimer-
kit olleet, että kuuden, yhdeksän ja kymmenen
ajastakaiset lapset, owat jo hengelliseen murhe-
seen tulleet, ja mailman syndiä ja pahuutta was-
taan todistaneet; muutamat ja usiammat jälleens,
ei ole kostaan tahtoneet taitawari tulla, niinkuin
Herra Jumala sanoo Prophetaan kautta: Mi-

nun kansani on hullu, ja ei tunne minua, he ovat tyhmit lapset, ja ei ymmärrä: wiisaat ovat he kyllä pahaa tekemään, waan hywää tehdä ei ole heille taitoa. Jer. 4: 22. Tämä Jerusalemin kansa tahtoo käydä egyptisä palajamata: ja rippuvat niin kowin walheesa, ettei he millän tavalla anna kääntä heitänsä pois. Jer. 8: 5.

Se kuin nyt lapsuudesta kohta tulee taitawari, totuutta ymmärtämään ja rakastamaan, se tulee tosin tähän liikutukseen vielä kasteen woi-
masta, ja Herran erinomaisesta armon vaikutuksesta: mutta se kuin wiimyyttelee paremmari-
tulla se tuhlaa aina jokapäiwä suruttomuudensa pois, kasteens armon ja vaikutuksen, ja viimein lanhee pois kasteens liitosta, josta hän usein wiimeiseldä joutuu paadutukseen, koska hän pahaan tottunut on. Jer. 13: 23. Jos nyt rakas lapsi, sinun kansas niin on, ettet sinä vielä lapsuudestas ole tullut kastees liiton uudistukseen, armon hengen liikutusten ja vaikutusten kautta, elikä myös että sinä vielä niistäkin liikutuksista olisit poisluopunut, elikä ne jälleens kadottanut, niin pitäis sinun kuitengin jo silloin Herran armoo etsimön kastees liiton uudistukseen kuin sinä ensimmäisen Herran tahdot käydä Herran Ehtoolliselle: sillä silloin sinulle jo kuitengin pitäis oleman se ymmärrys ja taitawaisuus, eli koet-
telemus sinun sielus tilasta, jos sinä olet usko-
sa ja armosa, eli ei: sillä niin se seisoo: Koetel-
kan ihminen itsiänsä, ja niin syökän tästä lei-
wästä, ja juokan tästä kalkista 1 Cor. 11: 28. Koetelkaat teitänne jos te olette uskosa, koke-

Eaat teitänne: eli etköd te teitänne tunne, että JEsus Kristus on teisä? ellei niin ole että te kelwottomat olette. 2 Cor. 13: 5.

5. Kuinga kasteen liiton uudistus pitää tapahtuman? eli mi-
sä kasteen liiton uudistus seisoo? Wastaus.

Ei tämä kasteen liiton uudistus seisoo 1:siin paljaasa ripille ja Herran Ehtoolliselle Käymisessä, ei enää sillä ensimmäisellä kerralla kuin sit-
tenkän: sillä yri surutoin maailman lapsi, taitaa yhdesä haluttomasa ja kelwottomasa sielun tilasa aina syödä ja juoda itsellensä duomioxi. Ei myös kasteen liiton uudistus seisoo 2:xi kaikisa opetuxisa jotka edellä woittain tapahtuwat, koska ei sydän ole niitten kautta tullut paraturi: jotka opetuxet kuitengin rippiskouluisakin sen päälle tarwottawat, että rippilapset tulisit Herran wiisaammaksi ja taitawammaksi, autuudestans murhen pitämään, ja itsensä Herran Ehtolliselle walmistamaan: mutta kuin sydän on liik-
kumatoin ja surutoin niin se kaikki hywät neu-
ro ylönsatsoo ja laimin lyö, ja ei kuitengan rupee itsensä Jumalan sanan jälkeen oikein koet-
telemaan. 3:xi Ei vielä kasteen liiton uudistus seisoo siinäkän, jos rippilapset ennen Herran Ehtoollisen Käymistä, lukewat jongun rukouren, niinkuin muutkin waikka vielä suruttomat ta-
wan woopi tekewät: sillä se taitaa olla paljaan suun huuto, kuin sydän on mailmallisessa ja li-
hallisessä mielessä kaukana Jumalasta ja hänen armostansa. 4:xi Ei myös kasteen liiton uudis-
tus seisoo siinä: jos vielä kaikki itse edestänsä pannais wastaamaan sen kuin ennen kummit owat heidän edestänsä wastanneet, nimittäin lu-

waten poisluopua perkelestä, ja kaikista hänen teoistansa; ja kaikista hänen menoistansa, ja uskoa Isän Jumalan, Pojaan ja Pyhän Hengen päälle; sillä ehtä heille tässä olis, niinkuin muisakin opetuksissa hyvä muistutus, ja niinkuin ulkonaisesti näkyväinen Easteen liiton uudistus oman suun tunnustuksen kautta, niinkuin se myös soveljainen olla mahdollis, että he nyt suullansa sen tunnustaisit, kuin kummit heidän edestäns ennen wastanneet owat, niin on kuitengin peljättävä, että ne liikkumattomat vielä sengin ulkokuullaisuudensa wäärin käyttäisit, ja niin hywin tässä kuin ripisäkin, walheeseen turvaisit: nimittäin lupaisit parannusta, ja ei koskaan kuitengan tekisi. Sillä ei parannus seisso paljaasa lupauksessa, että wastapäin parata elämäkertaansa josta luulosa parannus aina jää wastapäiseksi ja ei koskaan kuitengan tapahdu: Mutta parannus pitää jo ennen tehtävän oikian kääntymisen harjoituksessa kaikesta sydäimestä ja mielestä, ja parannuksen soveljaita hedelmiä tehtävän, ennen kuin joku Herran Ehtoollisellekään mennä aikoo; ennen pitää hänen jo kääntymisen kautta tuleman Jesuksen opetuslapsesi, ja sitten parannuksen tiesä aina waeldaman sillä kuinga hän taita sitä edellä woittain luwata, ellei hän jo ole palautettu: Palauta minua niin minä palajan, sillä sinä Herra olet minun Jumalani: koska minä palautettiin, niin minä kaduin, sillä sitte kuin minä taitawaxi tulii, niin minä löin landeitani Jer. 30: 18, 19. oikiasa kääntymisessä ja palaamisessa Herran Jumalan tygö on ei ainoastans lupaus ja aikomus, mutta

myös itse työsä parannuksen harjoitus Herran armon kirituksesta ja vaikuttuksesta.

Niin seisoo siis Easteen liiton uudistus 1: sin sydämen kääntymisessä pois kaikista synneistä Jumalan tykö ja Easteen liittoon jällens, että saada Jesuksen veren ansion kautta puhdistetun hyvän oman tunnon, ja sen kautta tulla hyvän oman tunnon liittoon Jumalan kansa, niin ettei sydämen uskottomuus, eikä mikään synnin duomio, ei synnin rakkaus, eikä synnin orjuus, enää olis sielulle esteeri tulla rauhaan Jumalan kansa; sentähden nämät uskottomuuden esteet pitää kaikki sydämellisessä kääntymisessä pois joutuman, ja silloin se oikea Jumalan armo on tapahtunut. 2: xi Niin tämä Easteen liiton uudistus seisoo joka päiväisessä parannuksessa, uudistuksessa ja pyhityksessä että sitten aina Easteens liitosa pysyväinen olla, ja armoa nautita, jumalisuuden voimassa, ja autuuden välitappalitten oikein käyttämisessä, hengellisessä elämässä ja autuudessa, Jumalan sanan terveellisen opin jälkeen. Tit. 2: 11, 12, 13. Silloin on se kääntynyt sielu kihilattu Jumalan kansa iankaikkisesti, vanhurskaudessa, duomiossa, armossa ja laupiudessa, ja tundee Herran. Hos. 2: 19, 20. Hes. 16: 8-12. Tämä on nyt itse työsä, ja ei paljaan suun kautta, pois kieltää perkeleen ja kaiken hänen menonsa ja tekonsa, ja uskosa uhrata itsensä Isälle Jumalalle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle: niinkuin se Easteessa luvattu on.

~~315. IX. 58.~~

Hartau Kirpaja
Achronius

B 2767

